

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre . . . . 4 korona
Negyedévre . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Piros pünkösdi napján.

Piros pünkösdi napján
Ring a rózsá gallyán.
Kedvesének hő szívéhez
Rózsát tüzdel a lány . . .

A rózsákat nézem,
Az arany napfényt lenn —
Édes öröm csillogását
Emberek szemében . . .

Hő, dobogó keblet
Rózsá, bimbó lep meg: —
Ján ezek is a magasbul
Szállt tüzes szent nyelvek.

Szép pünkösdi rózsá,
Szerelem hő esőkje —
Nyitogatnak keblet, ajkat
Édes, üdvös szókra . . .

Ugy szorul a keblem,
Sir, zokog a lelkeim:
Hogy a sok szép bimbó, rózsá —
Annai szívre tépve, szórva, —
Elkerülget engem . . .

Petrus Jenő.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Pünkösdi ünnepén.

(H. A.) A Szent Lélek eljövételének emlékeztetését ünnepli a keresztény világ Pünkösdi ünnepén.

A magyar nemzet az idén csakugyan piros Pünkösdre virradt, a legszebb pünkösdi rózsá, a nemzet közszabadsága helyre van állítva. Jöhet a békés munkálkodás, az ország közállapotainak megjavítására irányuló tevékenység ideje imhol, elkövetkezett.

A Szent Lélek ereje megszállotta az *avatottakat*, a magyar nép vezérlő férfait, akiknek a vállaira nehezedik most az a tömérdek nagy munka, melyet el nem végeztek azok a kicsinyhitűek, akik uralmának ne legyen többé föltámadása a magyar politikában.

Hála a magasságbeli Istennek, a pünkösdi rózsá immár kihajtott a magyar nemzet útjára, — öröm és boldogság honol a honfiszivekben, melyek reményéggel telnek meg Pünkösdi szent ünnepén, a magyar nép sorsának hajnalhasadásán, a derengő jobb jövődjé küszöbén.

Mert csakugyan krisztusi sorson, kinszenvedések Kálváriáján ment keresztül ez a szegény magyar nemzet; amint az Istenember vértanuhalált szenvedett a keresztén s azzal pecsételte meg az Igazságot, majd pedig dicsőségesen föltámadott halottaiból, jelül annak: hogy az örök Igazság nem hal meg örökre; azonképpen szenvedett a magyar nép ezer esztendőn keresztül jogos igazaiért, elévülhetetlen, szent, törvénybe iktatott jogai védelmében. Hányszor temették Európa népei kárörvendéssel ezt az árva népet itt a Duna, Tisza táján! Török, tatár, német hordák hányszor gázoltak keresztül sebektől még mostanig is vérző testén! Az eszmét, a nemzeti eszmét azonban örökre megölni ime, nem lehetett, mint az Istenember, föltámadott, halottaiból dicsugarak övezik Hungária homlokát, melynek népére leszállott a Szentlélek ereje. Ez az erő vértézi föl a magyar nemzetet további küzdelemre, megtartására ennek a földnek, melyen annyiszor: apáink vére folyt...

Amint tüzes nyelvek alakjában leszállott a Szentlélek a magasságból a tizenkét szegény apostol fejére s lelkükbe szállott a tudásnak, a hitnek, erőnek égi sugara: úgy szálljon le Pünkösdi ünnepén a magyar nemzet vezetőinek lelkébe is a Szentlélek ihlete és ereje, hogy a rájuk várakozó nagy munkában, a magyar nemzeti állam kiépítésére irányuló törekvésükben ne csüggedjenek, hanem a 12 halász erejével és

bátorságával dolgozzanak, küzdhessenek a független nagy Magyarország alapköveinek megszilárdításán.

Piros Pünkösdi szent ünnepén, midőn a természet is virágba borul, az örömvirágok illatárja terjed a levegőben, erősödjék a magyar nép is a Szentlélek erejével. Szálljon imája föl a Magasságbeli Istenhez:

Jöjj el Szentlélek Uristen
Bocsásd reánk kegyelmesen,
Malasztidnak sugárait...

ORSZÁGGYÜLÉS.

A múlt heti ünnep miatt alig hogy belemegedett a munkába, már szünetet tartott a törvényhozó testület.

Előbb azonban szerdán *Szappanos* István korelnök számbavétette a törvényhozók megbízó leveleit, melyeket aztán osztályokba soroztak. Örvedetes az a körülmény, hogy alig egy-két képviselői mandátum esett kifogás alá, holott az előbbi választások alkalmával garmadaszámra mentek a kifogásolt megbízó levelek. Ez az idő jele, megtisztult Magyarországon a levegő, a magyar nép a lelkébe tekintett a jelölteknek, mielőtt reá bízta képviselőségét. Tisztább választások nem is estek még meg alkotmányos életünk négy évtizede alatt.

Szombaton megválasztották a képviselőház új tisztikarát s ezzel a t. Ház véglegesen megalakult.

Élénk élet volt a teremben, a folyósokon és a karzatokon egyaránt. Bent a teremben a hosszadalmas szavazások alatt élénk beszélgetés folyt, az öregek felújították a régi ismeretségeket, a fiatalok pedig tanulmányoztak. Csak az öreg *Szappanos* ült komolyan elnöki székében, közbe-közbe — mikor már igen nagy volt a láрма — megkonditva az elnöki csengettyűt. A többség azonban a folyósokon tanyázott.

A képviselőház elnöksége.

Majd kitétek a Ház asztalára a szavazatgyűjtő ládácskákat és megkezdődik a szavazás. Kezdetben még csak megéljeneznek egy-két nevesebb képviselőt, de aztán elhalkul az éljen is és csak akkor zug fel teljes erővel, mikor a szavazatok összeszámolása után *Szappanos* korelnök kihirdeti a megválasztottak neveit. *Justh* Gyula az elnökségre 254 szavazatot, *Rakovszky*, *Návay* alelnökök szintén 254—254 szavazatot kaptak. Harsogó éljenzés fogadja. Megéljenzik a jegyzőket és a háznagyot is.

Azután feláll az öreg *Szappanos* és a fiatal korjegyzők. Megköszöni, hogy türelemmel viseltettek iránta s Isten áldását kéri az új elnökre, a Házra, a hazára. S azzal indul lefelé az elnöki emelvényről.

Riadó éljenzés kíséri, még riadóbb fogadja az új tisztikart. Feltűnik az emelvényen *Justh* Gyula dalias alakja remek diszmagyarban, mellette jobbról *Rakovszky*, balról *Návay*. Körülöttük a jegyzők. Szeretettel üdvöli őket a Ház. Azután *Justh* beszélni kezd. Szépen beszél, szava csak úgy harsog végig. Miután elmondta programbeszédét, belekezd elnöki

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

teendőibe. Megalakultnak jelenti ki a Házat s aztán áttér a munkarendre. Megemlíti, hogy szándéka lett volna az ülések idejét megváltoztatni, de mivel szándéka nem talált osztatlan helyesséssel, eláll ettől. Helyesséssel fogadják ezt a kijelentést. Néhány formáság még s aztán az ülés véget ér.

Kedden mondotta el programbeszédét a miniszterelnök, mely egyben az országgyűlés munkarendjét is. Wekerle Sándor miniszterelnök programbeszédével kapcsolatosan a kormány hat törvényjavaslatot nyújtott be a képviselőház ülésén. A javaslatok közül az állami szükségletek fedezésére szolgálnak az indemnitás 1906 július végéig, és az ujoncjavaslatok, a melyek a rondes ujonclétszám megszavazását kéri az országgyűléstől. Az indemnitás megokolásában a miniszterelnök a legmesszebb menő kedvezéseket ígéri az adóhátralékosoknak.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter két törvényjavaslatot terjesztett elő. Az egyik Wekerle Sándor miniszterelnök vasárnapi vívmánya, az önálló magyar autonom vámtarifa, a másik pedig a külföldi kereskedelmi szerződésekről szól s a törvénytelen kormány által rendelettel életbeléptetett kereskedelmi szerződések törvényesítését célozza. Ez a törvényjavaslat a kormányt fölhatalmazza, hogy az autonom vámtarifa alapján új kereskedelmi szerződések kötése céljából a külföldi államokkal tárgyalásokat folytathasson s a szükséges átmeneti intézkedéseket 1906 december 31-ig terjedő érvénnyel, valamint a már megkötött új szerződéseket 1906 március elsejétől számított érvénnyel a törvényhozás intézkedéséig rendelettel életbeléptethesse.

Desseffy Aurél gróf üdvözlése.

A gazdák országos egyesületében: az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben nagy ünnep volt a múlt héten. Desseffy Aurél grófot, az egyesület elnökét üdvözlötték a nagy számban összesereglett tagok, abból az alkalomból, hogy a nemes grófot az uralkodó a magyar főrendiház elnökévé nevezte ki. A nádori méltóság után ez a legdiszesebb, legmagasabb méltóság, amit a magyar ember viselhet és ha oly igaz hazafi tölti be ezt az állást, mint Desseffy gróf, akinek a magyar földmivelő nép érdekében évtizedeken keresztül folytatott lankadatlan kitartó munkássága eléggé ismert a magyar közönség előtt, akkor csak büszke lehet az országnak az a legnagyobb

gazdasági testülete, amidőn az ő kiváló vezérét ebben a diszes közjogi méltóságban üdvözölheti.

Desseffy Aurél grófot a választmány felkérése folytán Emödy József országgyűlési képviselő és választmányi tag üdvözölte, az üdvözlő beszédre az ünnepelet meghatottan válaszolt s az ő legmagasabb helyről való kitüntetését az OMGE. munkássága és tevékenységének legmagasabb helyről való elismeréséül tudja be.

Az egyesület szívéhez van nőve s ezentul is a kisemberek sorsáért való munkában fogja legnagyobb örömét lelteni. A *Független Ujság* olvasói jól ismerik a kiváló főur emberbaráti érzelmeit, azokból a felhívásokból, melyeket évente a magyar gazdaközönséghez intéz, felesleges tehát többet írunk s csak azt az óhajátunkat fejezzük ki, hogy Desseffy Aurél gróf ebben a diszes közjogi méltóságában is az legyen, aki eddig volt: *a kisemberek őszinte barátja és jóakarója.*

H. A.

Izgatás az arató-sztrájra.

Budapestről izgatók járták be az országot s mindenütt sztrájkra izgatták a munkásokat. Különösen az aratómunkások között izgattak féktelenül s rá akarták bírni a már elszerződött aratómunkásokat, hogy ne álljanak munkába, a szerződést ne tartsák meg. Mindenféle mesével hitegették a munkásokat, hogy a szerződést nem kell megtartaniok. Az izgatók ezenkívül ezerszámra szórták a munkásnép között a lázító nyomtatványokat. A belügyminiszternek jelentették az alispánok és főszolgabírák, hogy ha az izgatásnak gátat nem vetnek, aratás idején komoly veszedelem lehet az országban. Hivatalosan konstataálták, hogy az izgatókat és lázító nyomtatványokat a Magyarországi Földmunkások Országos Szövetsége és az Országos Munkásvédő Szövetsége küldi ki a vidékre, noha alapszabályai azt tiltják. A belügyminiszter fölhívta a fővárost, hogy a két szövetség ellen a legszigorubb vizsgálatot indítsa meg.

Megsemmisített patikajogok.

Kristóffy József volt belügyminiszter tudvalevőleg Budapest törvényhatóságának megkérdezése nélkül hét folyamodónak adott jogtalanul patikajogot. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter most rendeletet adott ki, amelyben megsemmisíti a Kristóffy által

GŐZSÉPLŐKÉSZLETEK 2½-től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK, SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra, ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐ-GAZDASÁGI GÉPEK legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

a Magy. Kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynökségénél
BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 32. szám.
 Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

zajára összecsendült az ifjuság, amely zajosan abucgolta a tanárt, miközben a súlyosan sebesült szigorlót az egyetemi klinikára szállították. Az öngyilkos kísérlet hírére az egész városban nagy zavar támadt. Az egyetemi ifjak szidták, piszkolták a tulszigoru tanárt és folirtak a miniszterhez, hogy Navratil tanárt tiltsa el a vizsgáktól. Az ügy most van vizsgálat alatt, de tudva van a tulszigoru tanár multjából, hogy szörnyen szeret buktatni, főleg a szép summa vizsgapénzek érdekében.

A kolozsvári egyetemi ifjuság elhatározta, hogy Navratil tanárt nem engedi a vizsgákhoz és mindaddig tüntetnek, míg el nem teszik állásából, mert ez már nem első szerencsétlenség az ő tulszigorusága miatt.

Tüntetés a bécsi országház előtt.

Mult szombaton, miközben a parlament délutáni ülésén a delegáció választása folyt, a tanácssteremben az a hír terjedt el, hogy a parlament előtt tüntetés készül. A dolog úgy történt, hogy az ausztriai iparosok és kereskedők delegátusainak kongresszusa a szomszédos tanácsházban gyűlést tartott, amelyen állást foglalt a fogyasztási szövetkezetek ellen és fekete-sárga lobogó alatt a parlament elé vonult, ahol a rendőrséggel összetűzött. Az ausztriai iparosok és kereskedők ugyanis küldöttséget menesztettek az országházba. A rendőrség a lobogót lefoglalta és ez adott okot az összetűzésre, amelynek alkalmával egy rendőrt megvertek. A százakra menő tömeg áttörte a rendőrség kordonját és megszállotta az országház feljáróját. Előzőleg azonban még bezárták a főkaput. A tömeg között több képviselő is volt, többek között Lueger polgármester, Steiner, Gessmann, Axmann és mások. A tüntetők botjaikkal bezúrták a főkapu üvegajtáját. Steiner képviselőnek az üvegdarabok megsértették kezét. A képviselőknak a tömeg lecsendesítésére irányuló törekvései eredménytelenek maradtak. Csak amikor megigérték, hogy a lefoglalt lobogót visszaadják, sikerült a képviselőknak a tömeget arra indítani, hogy a főbejáratól távozzék. A tömeg azután különböző irányokban elszéledt. Azután az ülést, melyet a tüntetés következtében megszakítottak, tovább folytatták.

A román király jubileuma.

Mult vasárnap ünnepelte Bukarestben a román nemzet Károly király 40 éves uralkodói jubileumát. Az országgyűlés két háza elnökének üdvözlő beszédére Károly király a következő beszédet mondotta:

Mélyen meghatva és hálával eltelve, tekintek vissza az élet ama hosszú sorára, amelyet szeretett népemmel egyetértve eltöltöttem és boldog vagyok, hogy negyven

évvel ezelőtt engedtem a hívásnak, amidőn magamra vállaltam e szép, de súlyos feladatot, hogy erőmet e nép kívánságai teljesítésének szenteljem. Nem panaszkodom ama nehézségek miatt, amelyekkel utamban találkoztam, nem a gyász miatt, amelyet megosztottam népemmel, mert bizalma erősített és rendületlen szeretete kétszeresen kárpótolt, ezen akadályok és fájdalmak győzelmünk értékét még növelték. Sikerekben bővelkedik Románia ujjaszületésének ezen időszakára és hála e nemzet hazaszeretetének, valamint nagy államférfiaink bölcsességének, a román nemzet a történelem lapjaiba fényes betűkkel írta be nevét. Számosan jobblétre szenderültek, de emléküket élni fog. Hiszen nekik és hősi hadseregünknek köszönhetjük a független román királyság megszületését, amelynek 25 éves fennállását uralkodásomnak 40-ik évfordulójával egy időben ünnepeljük. E fényes sikerek képezik legszebb jutalmát az egész nemzedék fáradhatatlan munkájának, ama nemzedék munkájának, amely véres harcokban, súlyos megpróbáltatásokban szilárdan állott, hogy a hazát megóvja azoktól a veszélyektől, amelyek az én uralmamat is veszélyeztették. Azon mélyen átértzett szavak, amelyeket önök, uraim, a népképviselő nevében intéztek hozzám, ezen kettős emlékűnnap alkalmából, nagy örömmel szolgálunk és hálásan, mint szeretett népem odaadásának őszinte bizonyítékát fogadom. Különösen azoknak mondok köszönetet, akik segítségemre voltak súlyos feladatom teljesítésében s a végzett nagy munkában résztvettek. Adja Isten, hogy azok velem együtt még évek hosszú során át munkálkodhassanak a megkezdett nagy mű befejezésén. Határozzon bármit is az isteni gondviselés, amely előtt meghajlunk, bizalommal tekinthetünk az ország jövője elé, mert ezen jövő a román nemzet erényein nyugszik, amely szembenézett a 18-ik század viharáival anélkül, hogy megrendült volna, támaszkodva egy erős földművelő osztályra, bátran a háboru idején, szorgalmasan békeidőben és kölesönös bizalommal nemzet és uralkodói család között, melynek gyermekei román földön születtek, a románok vallásában nevelkedtek és akik Isten segítségével ezen szívélyes viszonyt egyre szorosabbá fogják fűzni. Egyesüljünk ezen legszentebb kívánságainkat kifejező óhajlásban: Éljen Románia, fejlődjön, virágozzon és viruljon!

A jelenlevők mély meghatottsággal hallgatták meg a király szavait és beszéde befejeztével hosszantartó hurrá-kiáltásokban törtek ki.

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előírt % mellett. Fevilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tag. k és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLATÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad:
Husnemüket, füstölt
ust, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A tejszövetkezetek haszna.

Csekély befektetéssel olyan tejszövetkezetet lehet minden faluban létesíteni, amely biztosítja a gazdasági föllendülést és jólétet, amelyre az országban már sok példát találunk, különösen oly helyeken, ahol az állattenyésztés el volt hanyagolva és a nép kezdett elszegényedni, de miután tejszövetkezetet alakítottak, ismét beköszöntött a jólét, fölment a föld ára és a szivekbe visszatért az önbizalom. Sok községben, ahol a tejszövetkezet megalakítása előtt azt hitték, hogy nincsen tej, a szövetkezet megalakítása után meglepetve látták, hogy milyen sok kerül össze s a tagok bevesznek évenként 10—20—30 és nem egy helyen 50—60 ezer koronát, amíg azelőtt a jövedelem teljesen hiányzott.

Ez okozza azt, hogy a tejszövetkezetek oly szépen terjednek, mert míg 1897-ben csak 34 falusi szövetkezetünk volt, már 1898-ban 70, 1899-ben 146, 1900-ban 246, 1901-ben 376, 1902-ben 452, 1903-ban 517 és 1904-ben 585 tejszövetkezet működött s időközben még sok községben a tejértékesítés kereskedelmi alapon szervezetetett. A tagok száma volt 1897-ben 2767, 1903-ban 50,450; a tehénszám volt 1897-ben 5937, 1903-ban 94,937; feldolgoztak 1897-ben 4.790,132 liter tejet, 1903-ban 88.612,640 liter tejet; a nyers jövedelem volt 1897-ben 539,282 korona, 1903-ban 10.553,912 korona.

Legtöbb tejszövetkezet van Baranya, Bács-Bodrog, Moson, Temes, Tolna, Torontál, Vas, Veszprém és Zólyom vármegyékben, azonkívül pedig az ország 34 vármegyéjében vannak tejszövetkezetek. A vajnak legnagyobb része, amely a belföldön nem fogyasztatik el, Ausztriában, Németországban és Angliában lesz értékesítve s hogy milyen áldásosak ezek a szövetkezetek, amelyek majdnem kizárólag a kisgazdák által alakítottak meg, mutatja azon körülmény is, hogy míg azelőtt alig volt vajkivitelünk, 1904-ben a vajkivitel a tekintélyes belfogyasztáson kívül 9 milliót jövedelmezett a kisgazdáknak. Még megjegyezzük, hogy a tejszövetkezetek alakítása azért is igen könnyű, mert alig okoz előzetes költségeket. Ugyanis mindenki, aki tehénüzletrészt jegyez, fizet egy vagy két korona üzletrészt, ekkor megalakul a szövetkezet, helyiséget bérel, megrendeli a gépeket, amelyeket a gyárosok 1—2 évi részlettörlesztésre adnak. Az üzem megindul s a tagok a terheket a tej árából lassan letörlesztik s vagyont gyűjtenek. Nagyon sok szövetkezet így törlesztette már 6—8 ezer koronát érő gépfelszerelését és 4—20 ezer koronát érő épületeit is.

A felszerelés költsége aszerint változik, amint a vajkészítésre vagy csak tejszínkészítésre rendezkedik be a tejszövetkezet, továbbá, hogy sok vagy kevés lesz-e a feldolgozandó tejmennyiség. Egy kisebb-szerű berendezés 1000—1200 koronába, nagyobb berendezés 1000—2000 liter tejnek vajjá való feldolgozására, gőzhajtású üzemre berendezve 3000—4000 koronába kerül. Ezek azonban mind olyan részletek, amelyekre az Országos Tejgazdasági Felügyelőség Budapest, földművelésügyi minisztériumban részletes felvilágosítást ad. Hogy a külföldre egyenletes és jó minőségű vaj szállíttassék ki, a földművelési kormány kezdeményezésére vajtermelő központokat léte-

sített; ilyenek vannak Temesvárott, Szabadkán, Dombóvárott és Veszprémben. Az ezekhez való csatlakozás előnyös, mert itt a szövetkezetek érdekei meg vannak védve, miután a központok állami felügyelet alatt állanak és hosszú szerződést adnak a szövetkezeteknek.

Lóbiztosítás szövetkezeti uton.

Németországban eddig főképp a társadalom jómódú ábrándozói törődtek a vén lovak sorsával, kívánván nekik lóotthont, jó gondozással és becéző bánásmódban. Most azonban a kérdés egész reális alakot öltött s a jól szervezett német fogat-tulajdonosok egylete kérvényileg sürgeti az összes minisztereknél egy állami lóbiztosító szövetkezet szervezését a következő érveléssel: A lóállományban egyrészt rendkívül nagy országos tőke fekszik, másrészt az itt nagyon kockázatosan van elhelyezve. Mindenki előtt ismeretes, mennyire megdrágultak az utóbbi időben a finomabb lovak; de az is köztudomású, milyen kis baj torkára forr a leggondosabb gazdának is egész véletlenül; pl. a ló szegbe hág, kehet fog, hüdés éri stb. Hozzá még éppen a lótulajdonosok között vannak legnagyobb számmal az olyan kis egzisztenciák, akiknek mindene az a fogat, akik kereső és adózó képességükben teljesen megbénulnak, ha el kell veszteniök csak egyik lovukat is; akik tehát a fogatban álló s forgó családi tőkájukat féltik egyszersmind. Valóságos áldás volna ezekre nézve, ha államilag garantált szövetkezeti kötelekben biztosíthatnák mérsékelt s arányos befizetések ellenében lóállományuk értékének állandóságát s minden meglepetéssel szemben való megmaradását, illetve feljulását. Hogy ez a gyakorlatban kivihető, arra példa Bajorország, melyben az 1900-iki április 15-ike óta törvény szabályozza a lóbiztosítást s ott közmegelegedésre, sőt anyagi haszonnal működik. Szervezete olyanforma, mint nálunk a szövetkezetek szövetsége, t. i. a külső szolgálatot, nyilvántartást s ellenőrzést maguk a községi szövetkezetek teljesítik; csak a lovak felvételénél s elestekor küld a központ ellenőrt vagy orvost, hogy a kifizetés jogosultságát megállapíthassa. Az első üzleti évben, 1901-ben, 296 szövetkezet lépett be 12,254 taggal, 32,653 lóval és 18.602,370 márka biztosított összeggel. 1902-ben már 363 egylet 18,773 taggal, 47,693 lóval lépett be s biztosított 27.646,090 márkát.

1903-ban 414 egylet, 27,759 tag, 66,028 ló, 39.487,310 márka biztosított összeggel van az állományban. Egy ló maximális biztosítása ezer márkáig terjedhet, kár esetén a megállapított érték héttized részét utalványozzák ki kártérítésül. Az országban valóságos jóléti intézménynek tekintik ezt a biztosítási ágat, mely virágzását fél millió márka alapítványi államsegélynek köszöni. Az állam évenként nyújt még 40—60 ezer márka külön segélyt, azoknak a tagul szereplő szövetkezeteknek, melyeket véletlenül ragály vagy más csapás ér önhibájukon kívül, úgy, hogy másképp megrogynának a kockázat alatt.

Gazdanövendékek Kecskeméten. A magyar-óvári gazdasági akadémia hallgatói Vörös Sándor igazgató, Cselkóti Hensch, Rázsó, L'hullier tanárok vezetése alatti tanulmányi kirándulást rendeztek Kecskemétre az ottani nagyarányú szőlőkultúra megtekintésére. Az ifjakat két napi ott időzésük alatt a Kecskemét, Gazdasági Egyesület látta vendégül. Koritsánszky János elnök és Kenéz Zoltán titkár kalauzolása mellett első napon a Wéber-telepet, a szőlő- és gyümölcstermelők szövetkezetének telepét és pincegazda-

ságát tekintették meg; a második napon az állami Miklós-szőlőtelepet, a konzervgyárat. Kecskemét vendégszerető népe szívesen fogadta a fiatal gazdaszokat s tiszteletükre fényes bankettet és tánemulatságot rendezett. A gazdaszok Kecskemétről a kisbéri méntelep tanulmányozására utaztak.

Az olvasóhoz.

Uj évnegyed közeledik. Forog a világ sebesen, gyorsabban, mint hittük. A *Független Ujság* minden vasárnap megérkezik az olvasóhoz, hogy megtudja belőle azt, ami egy hét alatt történt a világban. Nem keressük a vérfagyasztó hírek összegyűjtését, hogy ezáltal tegyük érdekessé lapunkat. Mi igaz krónikát írunk az eseményekről, úgy, amint az valóságban van. A *„Független Ujság“* a család lapja, a család öre. Ez volt, ez marad. Tehát sorai közé csakis a család szentélyébe beillő olvasmányok kerülnek.

Célunk a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése. Ennek a mi célunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a *„Független Ujság“* kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnköt arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtassa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a *„Független Ujság“*-ot tehetségéhez képest terjeszteni.

„Uj honfoglalók“ a címe a lapunk mellékletén most megjelenő agrárizületű regénynek. Írója: *Hegedűs András*, lapunknak megalakulásától fogva rendes munkatársa, kinek a magyar népéletből merített rajzai, elbeszélései a *Független Ujság* 12 évi fennállása alatt igen sokszor gyönyörködtették olvasóinkat.

A regény tárgya a legszorosabb vonatkozásban van azokkal a törekvésekkel, melyek ma a magyar társadalom ugyszólván minden retegés áthatják. A pusztuló középbirtokos, osztály tönkrementése, a falu népének pusztulása, *magyar véreink idegenbe való vándorlása*, majd a vezető osztályok új nemzedékének törekvései a *nép felsegítésére alkalmas módokról* való gondoskodás tekintetében megkapó vonásokkal vannak esetelvé a regény egyes fejezeteiben. Az író, az olvasó lelki szeméi elé tárja az *Amerikába vándorolt véreink keserves, nyomoruságos tengődő sorsát* s majd a hazai rögök-höz való ragaszkodásukat, midőn visszatérnek a földre, melyen kívül nincs számunkra hely...

Ujjonnan belépő előfizetőinknek az eddig megjelent regényfolytatásokat díjtalanul küldi meg a kiadóhivatal.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat elküldöttük külön levélben mindazoknak, akiknek előfizetése június 1-ével lejár.

Előfizetési ár:

Egész évre	8 korona
Félévre	4 „
Negyedévre	2 „

Terjesszük a jót, a nemest. Minden előfizető igyekezzék legalább egy új előfizetőt szerezni lapunkra, a *„Független Ujság“*-ra, mert csakis így szolgáljuk igazán a magyar nemzeti ügyet. Hazafias tisztelettel

„FÜGGETLEN UJSÁG“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelék)

• MI UJSÁG? •

Apponyi Albert gróf hatvan éves. Apponyi Albert gróf kultuszminiszter kedden töltötte be életének hatvanadik évét s ez alkalommal barátai és tisztelői szerencsekívánattal halmozták el. Mikor a képviselőházba megérkezett, az egész Ház percekig tartó éljenzéssel és tapsal fogadta. Apponyi meghatottan mondott köszönetet a szíves üdvözlétért. Amikor éppen Széll Kálmán ment át Apponyihoz és gratulált neki, a függetlenségi párti padokból tréfásan megjegyezte valaki:

Apponyi nem látszik olyanak, min tegy hatvanas, hanem mint egy negyvennyolcas.

A meglopott korelnök. Kecskemétről jelentik, hogy Szappanos István országgyűlési képviselőnek, a képviselőház korelnökének lakásában betörők jártak és több ezer korona értékű ékszert elvittek. Az esetről jelentést tettek a fővárosi rendőrségnek is, mert azt hiszik, hogy a betörők Budapestre szöktek.

Az érsekújvári Kossuth-szobor leleplezési ünnepélye jun. hó 17-én lesz. Ugyanakkor lesz leleplezve a Czuczor-szobor, II. Rákóczi Ferenc, továbbá Beresényi és Vak Bottyán híres kuruc vezérek emléktáblái. Az érsekújváriak ez ünnepélyeket országos ünnepé tervezik. Meghívták a magyar kormányt, az országgyűlés mindkét házát, a magyar tudományos Akadémiát, a Kisfaludy-Társaságot, a Toldy-kört, a szentbenedekrendi apátságot és a szomszédos vármegyék törvényhatóságait. Az ünnepi beszédet Thaly Kálmán a város diszpolgára fogja megtartani. Kossuth Ferenc, Apponyi Albert és Polónyi Géza miniszterek az ünnepélyen való részvételüket megígérték. A Kossuth szobor a város főterén áll, majdnem öt méter magas.

Szobor Vasvári Pálnak. Nyirvasvári község hazafias közönsége nagy lelkesedéssel karolta fel azt az eszmét, hogy a község nagy szülöttének: Vasvári Pálnak, az 1848-iki tüntetések egyik vezetőjének, a kiváló szabadsághősnek szobrot emeljenek. A szoborra már régebben megindították a gyűjtést, a szoborbizottság ezuton fordul a nagyközönséghez, hogy bármily csekély adománnyal járuljon a nemes célhoz. Az adományokat Kossuth János uradalmi intézőnek, a bizottság pénztárosának címére kell beküldeni Nyirvasvására. Az adományokat hirlapilag nyugtázzák.

Az életmentés jutalma. A minap egy iskolásfiú lezuhant a Halászbástyáról az Albrecht-utra és Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, aki éppen arra hajtatott, ápolás alá vette, majd gépkocsiján az új Szent János-kórházba szállította a sebesült gyermeket. Az életmentésnek furcsa következménye van. A rendőrség ugyanis annak rendje és módja szerint megindította az eljárást, amelynek végén *négy korona bírságot szabott ki.* Az „elitelt“ a rendőrség legelső felelővalója: Andrassy Gyula gróf, illetve a kocsivezetője. Kimondatott pedig az ítélet egy ósdi szabály értel-

mében, annak alapján, hogy tilos dolgot művelték a gépkocsin ülők, mert nem várták meg a „helyszíni vizsgálat” megejtését s a rendőrségi intézkedéseket. A kihágási szabályzat persze nem lehetett tekintettel arra, hogy sietős volt az elszállítás, hogy a gyermek kiszenvédhetett volna, ha az ut porában hagyják, míg a hatósági közegek oda nem érkeznek. Így vagyunk mi ebben a nyakig törvényben járó világban, szép Magyarországon. Még életet sem lehet menteni büntetés nélkül és a §-usok buta alkalmazása miatt, mert nálunk nem gondolkozik senki az igazságról, csak a kész törvényt alkalmazza, ha talál, ha nem.

Románok izgatása Krassó-Szörénymegyében. A kormányhoz érkezett jelentések szerint a krassó-szörényi választások eredményeivel a nemzetiségiel nincs megelégedve s ezért rendszeres bujtogatással az egész vidéken zendüléseket, gyujtogatásokat rendeznek, ezzel akarván bosszút állani a lakosság azon részén, amely ellenük szavazott a választásoknál. Nehodikában az alkotmánypárt nyolc választójának felgyujtották a házát, Kanizsán és Domasnián formális zendülések voltak, úgy hogy a főszolgabíró a negyven esendőr mellé katonai fedezetet volt kénytelen kérni. Prisciában a jegyzőt megkövezték és fölény sulyosan megsebesítették. Lugoson Roseenthal Gyula ügyvédnek, aki a petíciókat készíti a nemzetiségiel visszaélései ellen, betörték az ablakait.

A 39-ig gyalogezred jubileuma. A debreceni 39-ik gyalogezred a jövő hónap elsőjén nevezetes ünnepet ül. fennállásának 150-ik évfordulóját jubilálja. Az ezred, amely mindig szinmagyar ezred volt, 150 év óta szolgálja a hazát és királyt s ez idő alatt nem egyszer vett részt véres csatákban, amelyből az ezred lobogója mindig dicsőségesen került ki. Most az ezred négy városban van elhelyezve, Debrecenben, Temesváron, Boszna-Bródban és Petrinjában. Az ünnepség is négy helyen fog lefolyni.

Hogy utazik az angol király. VII. Edvárd király délszaki uti programjában az is benne volt, hogy Korfuból átrándul pár napra Velencébe s ott az olasz királylyal találkozni fog. Ez az utazás azonban a legutolsó órában dugába dőlt, egy sajtószertű oknál fogva. Edvárd király a maga, a felesége s a kíséret számára 21 szobát követelt ugyanazon szállóban. Velence azonban ez idő szerint annyira tul van tömve idegenekkel, hogy lehetetlenség volt a király óhajlásának megfelelni s a kíséretet szét kellett volna osztani. Ebbe a király nem egyezett bele s inkább lemondott velencei látogatásáról.

Szövetkezeti magtárak Németországban. A német birodalomban több millió márkára rugó segítséget szavaztak meg szövetkezeti magtárak állítására. Az 1904. és 1905-re szóló idevonatkozó jelentés legutóbbi tételét közzé. Eszerint az öt millió márkából 4 $\frac{1}{2}$ millió márkát adtak ki. A jelentésből kiemeljük azt az érdekes tényt, hogy a berlini kíséretinek nevezett szövetkezeti magtár egy sütőműhelylyel és malommal van összekapcsolva. A magtárak eddigi tapasztalatai szerint bizományba kevesen adták gabonájukat s nem sokan vették igénybe a kilátásba helyezett előlegeket sem. A tagok a gabonát a legtöbb esetben eladták a szövetkezetnek. Az utolsó üzleti év jelentései szerint 21 magtár 240 ezer márka nyereséget ért el, három kisebb veszteséggel dolgozott, 11-ről pedig nincsenek adatok

Az amerikai Páris. San-Franciscóban oly pusztítást végzett a rettenetes földrengés, hogy nagyobbára azokat az épületeket is le kell majd bontani, melyeket a pusztulás megkímélt. San-Francisco tehát egy óriási üres telekké fog változni, melyen a várost teljesen újrá kell építeni. A hatóság „Frisco“-t a világ egyik legszebb városává akarják tenni s ezért mindenfelől terveket szerzett be az újráépítésre vonatkozólag. Legtöbb kilátásuk van a tervük elfogadására Burnham és Burnell amerikai építőmestereknek, kik az új San-Francisco fölépítésére teljesen Páris tervrajzát vették alapul.

Leleplezett kivándorlási ügynök. Sopronban Dienes Sándor szolgabíró megállapította, hogy Kasztl Géza pékmester kivándorlási irodát tart fenn Karlsberg B. hamburgi kivándorlási cég javára. A Kasztlnál lefoglalt üzleti könyvekből kitűnt, hogy eddig 80 ember szállítását közvetítette és minden egynél előbb 12, utóbb 16 koronát szedett ügynöki díj fejében. Az összes iratokat a hatóság lefoglalta. Mint értesülünk, Zala vármegye felír a belügyminiszterhez aziránt, hogy Csáktornyan a kivándorlási üzelmek meggátolása céljából határrendőri kirendeltséget szervezzen. Kasztl Géza eddig a 13-ik kivándorlási ügynök, kit a soproni határrendőrség ebben a minőségben leleplezett.

Érettségi vizsgák. Az aradi főgimnáziumban a tanári kar szakasztott olyan visszaélésre jött rá, mint amely a szegedi főgimnázium írásbeli érettségijét is megakasztotta. A visszaélések a tanári kar előtt néhány nappal ezelőtt akkor lettek nyilvánvalóvá, amikor az írásbeli dolgozatokat átvizsgálta. Nagy meglepetéssel vették észre ugyanis, hogy a dolgozatok legnagyobb része teljesen, szószertintű szövegben is egyforma. A tanári kar egyhangú véleménye folytán Burián János igazgató nyomban vizsgálatot indított, amelynek eredménye az, hogy a visszaélést egy, az intézet szolgálatában álló ember követte el, eladván a maturánsoknak jó pénzért az írásbeli tételeket. Burián János igazgató ezek folytán távirati uton közölte az ügy állását a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel, akit arra kért, hogy az intézetben folyó érettségi vizsgálatokat függesztsze fel.

Okos tót. Hiába mondják, hogy a tót nem ember, az alábbi eset bizonyítja, hogy a tót mégis csak okos ember. Ugyanis a Széchenyi-utcában az egyik háziasszonynak eltörött a cserepes fazeka. Mivel eldobni sajnálta, hát a legelső jelentkező tótoeszkát behívta és átadta neki a fazekat, hogy javítsa meg. — De megmondom magának előre — figyelmezteti az asszony, — ha a fazék folyini fog, nem fizetem meg a fáradságát!

— Kirem nagysága kirem! — felel a tót és a munkához látott. Tán tíz perc múlva elkészült vele. Az asszony vizet önt bele, nem folyik-e? De bizony folyt.

— Nézzen csak ide, — szól az asszony — a fazék folyik!...

— Nyem a fazék, kirem, hanem a víz! — felelte a tót vigyorogva és az asszony fizetett.

• **GAZDASÁGI DOLGOK** •

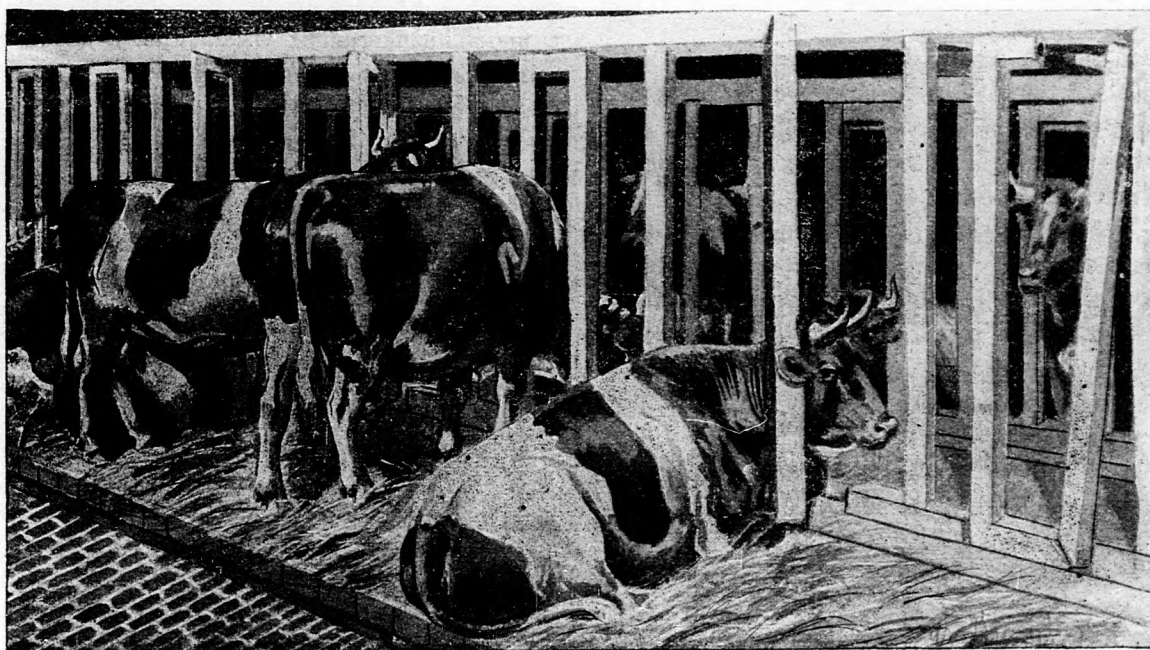
Amerikai tehenészet.

Amerikában a tehenészet oly előrehaladott állapotban van, mint talán Európában is alig egyik-másik állam tejgazdasága és különösen sok ott a mintatehenészet. A mintatehenészetekben az állatok képünk szerint vannak elhelyezve az istállóban, nem lesznek láncsal odaerősítve, hanem két rud közé helyezik az állat fejét, úgy azonban, hogy azért szabadon mozoghat az állat, felkelhet vagy lefekhet, ellenben a rudak közül ki nem jöhet. A takarmányt széles, alacsony padokon elhelyezett jászlaktól kapják, a hová a takarmányt dróton futó kocsik szállítják a

rosan elpusztítani. Azért a gazdának harcra készen kell állnia és e harcban leghatalmasabb fegyvere a tudás és tapasztalat, amelyekkel az ellenségekkel szemben sikeresen szállhat sikra.

A gazda egy ily veszedelmes kártevője, ellensége az aranka. Az aranka magja a lucerna vagy heretáblába a vetőmaggal kerülhet, vagy pedig a trágyával és a madarak is lehetnek terjesztői. Az aranka magja a földben csírázásnak indul, növekedése közben felcsavarodik a here szárára és már ezzel is megakadályozza annak fejlődését, elfojtja azt. A legfőbb veszedelme azonban abban rejlik, hogy amint felfutó szárával körülcsavarodott a lóherén, apró szívógyökereket bocsát a here szárába és abból táplálkozik; e mellett pedig rohamosan terjed, úgy, hogy ha nem veszi észre a gazda rögtön a veszedelmet, csakhamar elterjed az egész takarmányvetésben és az az egész vetés sárgul az arankától.

Amióta gazdálkodásunk okszerűbbé lett és a takar-

Amerikai tehenistálló belseje.

takarmánykamrából. Az istállóba csupa egészséges, állatorvostól felülvizsgált teheneket állítanak be és valamennyi állatorvosi felügyelet alatt marad.

Naponta háromszor takarmányozzák őket és ekkor lucerna és egy fűféle keveréket fejenként 3¹/₂ fontot, kétszer naponta 15—20 font zöld rozsot és 3 font buzakorpát kapnak, a zöld rozsot szeckázzák és füllesztik előbb. Naponta készre fejkik őket és a fejő személyzetet a rendkívül tisztaság jellemzi. A tejet sósvízben hűtik, ezután palackokba töltik és így szállítják a városba. A farm területén a gazdaság céljaira vágóhíd, hűtőhelyiség és sertéshizlaló is épült; a sertéseket lefölezött tejjel hizlalják. A cselédlakások berendezése is mintaszerű.

Az aranka irtása.

Küzdelmes a gazda élete. Sok mindennel szembe kell szállnia az életben, hogy föntarthassa magát és boldogulhasson. Ha nem bántja elemi csapás, mint jégeső, szárazság vagy árvíz és fagy, ott terem hamarosan az a számtalan állati és növényi kártevője, amelyek verejtékes munkája gyümölcsét készek hama-

mánytermesztés nagyobb arányokat öltött, azóta kezdett e kártevő nagyobb mértékben jelentkezni, mert előbb a herések és lucernások még ritkábbak voltak. De e kártevő nagyobbmérvű fellépésével megindult az ellene való küzdelem is, amelynek már több sikeres módja van. Ezek közül a legjobbnak bizonyult a következő eljárás: Mihelyt a herés vagy lucernás valamely részén mutatkozik az aranka, azt a helyet és a folton tul körben legalább is egy jó lépésnyire le kell kaszálni. Ha még nem ment magba az aranka, a lekaszált herét bátran fel lehet takarmányozni; de ha már magba ment, úgy az udvar egy félreeső helyén megszáritjuk és azután elégetjük, nehogy az elhulló magvakból újra életre keljen az aranka. A lekaszált foltot ezután fel kell ásni, úgy, hogy az aranka gyökérzete, amelylyel olyankor veszi fel tápanyagát a földből, mikor nincs mellette herés, a napsugarainak ki legyen téve. Ez az eljárás természetesen csak akkor vezet eredményre, ha lelkiismeretesen és teljes erélylyel látunk az irtáshoz, nem sajnálva egy-két lépésnyi területen körbe az egészséges herét is lekaszálni. A jutalom érte az lesz, hogy a következő esztendőben teljesen hibátlan és egészséges herevetésben gyönyörködhetik a gazda. **F. E.**

Permetezzünk!

A peronospora ellen, mely szőlőink legnagyobb ellen-sége, a rézvegyületeket tartalmazó oldatokkal való permetezéssel védekezhetünk. A permetezésre különböző anyagokat használnak, melyek közül a rézgálic foglalja el az első helyet. A rézgálic kék, kristályos test, mely vízben oldódik és erősen mérges. A jóminőségű rézgálic 98—99%-os és kristályos, miután pedig a rézgálicot hamisítják is olyan módon, hogy a vasgálicot indigó, vagy más kék festékkel megfestik, kívánatos azt megbízható helyen beszerezni. A beszerzést ne eszközöljük közvetlen a permetezési idő előtt, mert akkor rendesen drágább. A rézgálicból a bordói levét készítik és azzal eszközlik a permetezést. A rézgálichoz a bordói lében égetett meszet is adnak és pedig 1% oldatba 1 kgr. rézgálichoz 1 kgr. égetett meszet. Az azurin is egy időben kedvelt permetező anyag volt, különösen a kerti szőlőkben, tekintettel azonban arra, hogy nem tapad jól, az eső könnyen lemossa, továbbá, mert nem látszik meg jól a levélzeten s így a munka ellenőrzése meg van nehezítve, nemkülönben, ha erősebb oldatban használják, maró hatása s amellet drága; manapság már nem használják.

A dr. Aschenbrandt-féle bordói por oltott mész, finomra őrölt cukor és tiszta rézgálic keveréke. Előnye, hogy könnyű elkészíteni, a levélzetet nem pörköli le, jól tapad, az eső nem mossa le könnyen, tehát tartós hatása. Feltétlenül száraz helyen tartandó, mert nedves helyen összeesomósodik és akkor hasznavehetetlen. Felbontva tartani nem szabad, hanem csak jól elzárt edényben. A csomós és szürkés színű áru már elromlott.

A dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor a szőlő lisztharmat-betegsége ellen használtatik. Áll kénpor, víztelenített rézgálic és finomra őrölt, átszitált oltott mészből. Jól tapad és ezért bármikor alkalmazható, mert csak a nagyobb eső mossa le. Általában a bor izére nincs olyan befolyással, mint a kénpor, ez azonban csak akkor van tényleg úgy, ha szüretig az esőzések lemosás. A forgalomba 2, 5, 10, 50 kgr.-os zsákokban kerül.

A Thanaton dohánylugkivonat 2% oldatban a levél-tetvek, gyümölcsfa és növényiparaziták irtására használtatik fel. Bádóg szelencében kerül forgalomba. Hatósági vagy gazdasági, kertészeti egyesület által kiállított bizonyítvány alapján beszerezhető bármelyik dohány-nagyüzsdében A permetezés szőlőpermetezővel történik.

Penészedés meggátlása pincefalakon. Egy rendkívül nyirkos, sőt vizes és így állandóan roppant penészes borospincében a falak penészesedése ellen olyformán lehet védekezni, hogy olyan sűrűn mészszel csapkodtatjuk és mázoltatjuk be jó vastagon a falakat és bolt-hajtást, amelyhez kőmivesládánként mintegy 5 kilogramm rézgálicnak tömény (meleg vízzel készült, de lehűtött) oldatát és elegendő homokot keverünk. Ettől a falak egész kékesek lesznek, a penész pedig teljesen eltűnik és azután nem is jelentkezik. Ha egész meszelést nem akarnának végezni, akkor elég jó tömény rézgálicoldattal alaposan átmázolni, vagy azzal bepermetezni a már meszelt falakat és a megszáradás

után ezt még párszor megismételni; így is meglesz a jó eredmény.

Süldőhizlalás savóval. A savó 5—6,4% között változó keményítőértékkel bír aszerint, hogy mennyi benne a zsir, mely utóbbi pedig attól függ, hogy lágy vagy kemény sajtot készítünk-e. Ugyanis első esetben hamarosan aprózzuk föl a megaltatott tejet s ezért kevés zsir szabadul ki, míg ellenben második esetben alaposabban aprózzán föl az alvadékat, sok zsir kerül a savóba. Savóvaját tehát csak kemény sajtok gyártása alkalmával érdemes készíteni. Ha továbbá azt kérdezzük, hogy mit ér a takarmányárpával szemben, akkor a számítás azt mutatja, hogy 100 kgr. árpával 1360—1060 kgr. savó egyenértékű. Ha tehát a takarmányárpa a darálással együtt pl. 14 kor. métermázsánként, akkor a savó kgr.-ja vagy literje 1,03—1,32 fillért ér. Ily savóárak mellett körülbelül egyre megy, hogy savóval s árpával, vagy hogy tisztán csak árpával hizlalunk-e. Ha a finom buzakorpához viszonyítjuk a savót, akkor számításunk szerint mindenképp tuldrágának találjuk a savót s pl. Németországban sem igen fizetnek érte 1 pfennignél (1,2 fillérnél) többet. Egyébként pedig a jobbik savót alapul véve, 1000 kgr. yorkshirei süldőknek a következő napontai adagolás felelne meg: 150 kgr. savó, 10 kgr. buzakorpa s 10 kgr. árpadara.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasút-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.

Pánczélaczél-kormánylemez.

Magasított aczél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

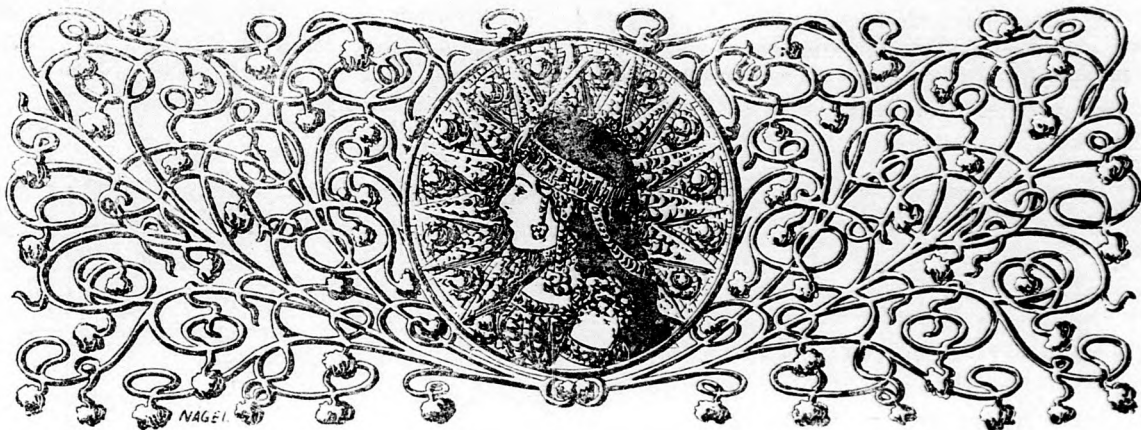
Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmány fe-lülmulja még a legneve-zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajmivelőgépeket terjedelmes ismereti és egy-általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélzsim:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

Egyetlen egy kívánság.

— Cigánymese, —

Szép Cigányországnak vége van, vége van. Hős volt minden cigány, szépen is harcoltak, hanem azért elvesztett a dicsőség. Szép Cigányországot elfoglalta az ellenség, hogy törjön bele a foga. A cigánynemzet pedig szaladt, amerre látott. Pedig sokfelé láttak, hát sokfelé szaladtak. Futottak keletre, futottak nyugatra, futottak északra, meg délfelé. Bementek minden tisztességes országba és nem is ország, ahol cigány nincsen.

Végre addig bujdosnak szerteszét a cigányok, hogy egy cigánylegény még a pokolba is bevándorolt. Nem akarták beengedni, de addig kötekedett, amíg büntetésből bevitték.

Ezt a cigánylegényt Szépenhuzónak hívták. Hát szépen oda is került az ördögök fejedelme elé a pokolba, aki nagyot nevetett, amikor meglátta a barna Szépenhuzó cigánylegényt.

Az ördögök fejedelme nem fogadta nagyon kellemesen Szépenhuzót, mert féltékeny vala a fekete bőre miatt. Mindjárt rá is támadott. Kikérdezte, hogy mit tud?

Szépenhuzó azt felelte, hogy ő tud hegedülni, mert még az apja is tudott. Az ördög fejedelmének ez nem tetszett. Ő úgy szerette volna, ha a bujdosó cigány semmit sem tudott volna. Akkor aztán ördögöt csinált volna belőle. De így nem lehetett a szegény cigányból ördögöt csinálni, mert aki tud valami zenét, az már ördög nem lehet. Még a harangozó sem.

Mégis csak kísértgette Lucifer a szegény cigányt. Szerette volna, hogy az ördögök között cigány is legyen. Meg is hívta egy pokoli fényes lakomára. Ott jól ellátta étellel, itallal és akkor kérdezte meg tőle, hogy mit kíván?

Azt felelte Szépenhuzó, hogy ő csak egyet kíván.

Az ördögök fejedelme pislantott. Azt hitte, hogy megfogta a cigányt, pedig távol vala tőle. Meg is ígérte Lucifer, hogy egy kívánságát teljesíti a bujdosó cigánynak.

Több sem kellett Szépenhuzónak. Mindjárt tudta, hogy mit kérjen a legnagyobb ördögtől. Azt kívánta, hogy varázst adjon a hegedűjének.

Lucifer bosszankodva hallotta a kívánságot. Kedve lett volna megtagadni, de Szépenhuzó figyelmeztette, hogy egy kívánság teljesítését megígérte.

Igy végre belenyugodott az ördögök fejedelme. Varázst adott a szegény bujdosó cigánylegény hegedűjének. Hadd huza szépen, ami neki tetszik.

De csak azután tudta meg az ördögök fejedelme, hogy ami a cigánynak tetszik, az még másnak is tetszik. Előbb gunyosan kérdezte Szépenhuzót:

— Miért nem kívántál ennivalót? . . .

Feleli Szépenhuzó:

— Majd kitelik a hegedüvarázból!

— Miért nem kívántál szép kalapot? . . .

Feleli Szépenhuzó:

— Majd kitelik a hegedüvarázból!

— Miért nem kívántál szép ruhát? . . .

Feleli Szépenhuzó:

— Majd az is kitelik a hegedüvarázból.

— De egy szép feleséget csak kérhettél volna?!

Feleli Szépenhuzó:

— No majd az is kitelik a hegedüvarázból!

Lucifer, az ördögök fejedelme csak bámult, hogy ez a bujdosó cigány mindent a hegedüvarázból akar kiszedni. No, már erre még Lucifer is kíváncsi lett. Éppen ezért elindult a világba a bujdosó cigánylegénnyel, Szépenhuzóval.

Mentek, mendegéltek. Még várost is értek. Az enni való ugyan el nem fogyott, mert a cigány varázshegedűjét, ahol meghallották, ott az edelt két kézzel hordták.

Kalapot sem kellett venni, mert aki a szép varázshegedűt meghallotta, az mindjárt kalapot cserélt a bujdosó cigánynyal, hogy a cigánynak jó kalapja legyen.

Még csak ruhát sem kellett venni és éppen ezen bámult leginkább az ördögök fejedelme.

Szépenhuzó kapott mindenféle finom ruhát, mert aki meghallotta a varázshegedű hangját, az odaadta volna még a fejét is a zenés cigánynak. A kanász pedig tovább ment a ruhánál. Mikor a szép zenét hallotta, még az ingét is a cigánynak adta.

Lucifer úgy megijedt, hogy mindjárt haza futott a pokolba. Pedig még azután is szerzett dicsőséget Szépenhuzó a hegedűjével. Volt egy gyönyörű szép leány, akit már hercegek is kértek feleségnek, de azt felelte a kérőknek, hogy az ő szive hideg. Csak ahhoz megy feleségül, aki felmelegíti az ő szivét. Egyszer meghallotta egy szépséges királyfi a Szépenhuzó hegedűjét, hát elhívta, hogy melegitené fel a szépséges leány szivét a királyfi érdekében.

Hiszzen meg is tette Szépenhuzó. Elment a szépséges szép leány ablaka alá, aztán játszott is a szépséges szép leánynak gyönyörű nótákat, hogy a szive nemcsak megmelegedett, hanem szinte meggyult tőle.

A lány kábult az örömtől. A királyfi pedig feleségül kérte a szépséges leányt, hanem azért nem lett ám az a szép leány a királyfi felesége. Azt mondotta, hogy nem a királyfi melegítette fel a szivét, hanem a Szépenhuzó hegedűje.

Igy aztán a szépséges szép leány a Szépenhuzó felesége lett, a királyfi pedig elbujdosott és megtanult flótázni. Róla mondja a mese, hogy szerencsétlen flótás. Mikor Lucifer meghallotta, hogy a hegedüvarázzsal

— Én csak egyet kértem és azt is sajnálod?
Feleli a fekete ördögfejedelem.
— Bánt, hogy az az egy olyan sok mindenre jó.
Mondja Szépenhuzó:

Ünnepnapon.

szép asszonyt is szerzett a bujdosó cigánylegény, hát ismét eljött hozzá. Vissza akarta venni a varázst, de Szépenhuzó nem adta.

Azt mondotta az ördögfejedelemnek:

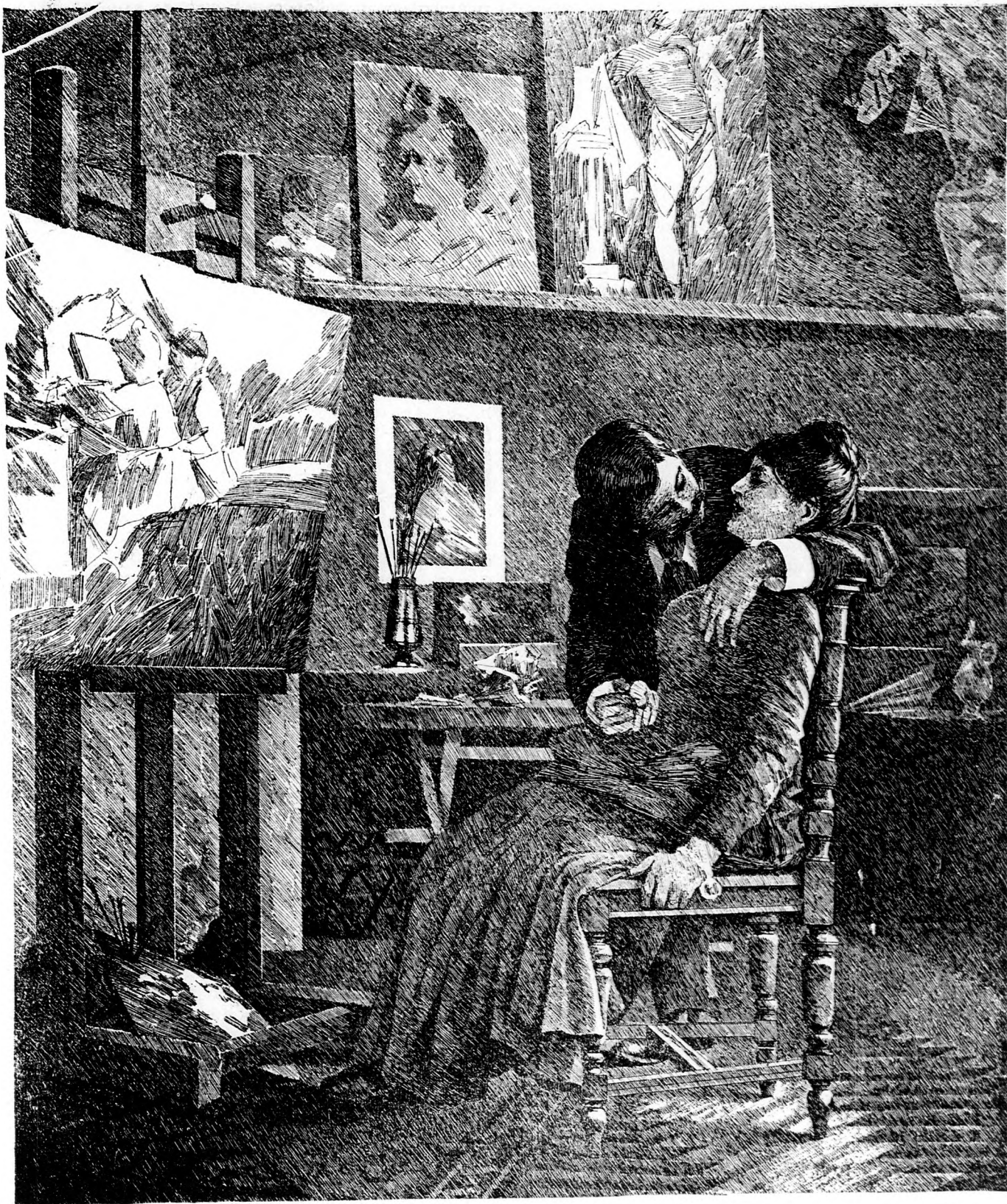
— A varázshegedü éppen mindenre jó!
Azt vágja rá az ördög:
— Csak sok mindenre, de nem éppen mindenre!
Feleli Szépenhuzó:

— Azt majd meglátjuk!
Rámondja Lucifer, hogy:

— Majd meglátjuk!!

Ekkor már az ördög meglátta a bujdosó cigány

mindent megkeresett, amire csak szükségük vala. És így azt hitte a cigány, hogy megnyerte az ördögöt. Azt gondolta, hogy a varázshagedü éppen mindenre jó. Pedig az ördög megmondotta, hogy nincsen olyan

Müteremben.

szépséges szép feleségét és mérgében, hogy ki ne puk-
kadjon, hát inkább elszaladt. Szépenhuzó pedig nagyot
kacagott az ördög után.

Sokáig éltek boldogan. Szépenhuzó a hegedűjével

valami, ami éppen mindenre jó : még akkor sem lehet,
ha orvosság.

Szépenhuzó is megvénült végre. A szépséges szép
felesége is megvénült, de a varázshagedűben sohasem

csalódott. Hanem végre a fogai kezdettek fájni. Elmegy az orvoshoz, de nem huzta ki ingyen. Hegedűjével akart fizetni, de a varázshegedű sem szólott szépen a fogfájás miatt.

Igy nyerte meg az ördög Szépenhuzót. Mert a foghuzásért pénzt kellett fizetni, a hegedű varazsa kevés volt.

Sem azóta, sem azelőtt sohasem volt olyan egyetlen egy kívánság, ami mindenre jó lett volna.

Péterfy Tamás.

A repülés vágya.

A milánói kiállítás újabb alkalmat adott a légi utazással kísérletezőknek, hogy a repülés kérdésének megoldását a maguk számára vindikálják. Talán még az aranycsinálás vágya sem él olyan erősen az emberiség lelkében századokon keresztül, mint a repülés vágya. Ikarusz mondájától Santos Dumont léghajójáig egész sorozatát ismerjük a repülés vágya martirjainak, részint összezuzott testükkel fizetve meg az istenek titkába való kontárkodást, részint megtört lélekkel, kiégett agygyal, mint csendes örültek válnak élő halottakká. Eltekintve a szerencsétlen repülőgépes örültek már tipusszámba vehető légiójától, érdemes egy pillantást vetni azok sorára, kik századokon át szinte egymásra hagyták a lehetetlen utáni vágyat.

A XV. században a perugiai Dante kísérel meg egy gép által mozgatott szárnyas csónakkal egy olaszországi tó felett átszállani. Persze gépezetét a tó nyelte el. 1629-ben Leonardo da Vicini terve hozza izgalomba barátait, de a terv sohasem jutott el a kivitelig. 1670-ben jelent meg Francesco Lana könyve „Saggio di alcune intenzioni nuove“ Bresciában s e könyvben egy repülőgép tervét látjuk. E tervben főleg az az érdekes, hogy szerzője fejében olyan gondolat fordult meg, mely ha a repülést elősegíteni nem tudta mindmáig, de később valóra vált. Ez a süritett levegő eszméje. Csónakjára négy éregömböt akart helyezni, melyeket préselt levegővel töltött meg s mint az ábrán látjuk, a vitorlákat egy óramű hozta volna mozgásba. Ha a terv nem is valósult meg, de a brescia tudós lángeszére mutat, hogy fejében az óraszerkezet s a süritett levegő eszméje megfordult. 1679-ben Borelli a madarak röpülését véve alapul, egy madár testét utánozza gépével. Ő csak két-ségbeesett terve meghiusulta felett, ellenben 1742-ben Bacquerille lord nyakát szegte e madaras géppel. Jó ideig a madártervbe bonlondultak az emberek. 1768-ban Besnier, később Bernoir kísérleteznek szárnyakkal, tollakkal, kézi vitorlákkal. Ezek közé tartozik a Galien d'Avignone és Meerwein fantasztikus terve, kiket ugyan már e században is hiu képzelgőknek tartottak, de terveik semmivel sem lehettek rosszabbak a mai század száz és száz bolondos vállalkozásánál. A végeredmény pedig ugyanez: repülni egyik sem tudott és tud.

A fizika nagy találmányai, Pascal, Torricelli, Boyle felfedezései egészen más irányt adnak a repülés utáni törekvésnek s Blacke hamburgi híres fizikus a hidrogénnal kísérletezve, tanulmányt ír egy repülő gömbről, melyet a levegőnél könnyebb elem emelne a légbe s ha az 1767—68-iki években nem lett volna annyira elfoglalva a többi munkájával, a Montgolfier-testvérek elöl alighanem elhalászsza a léghajó feltalálásának dicsőségét. Tiberio Cavallo, hírneves nápolyi tudós a londoni fizikai társulattal együtt 1812-ben előadást tart erről az eszméről, de a terv kivitelébe ő sem fog bele.

1773 június 5-én született meg az első léghajó: Montgolfier István és József léghajója. 35 méter átmérőjű gömb volt ez, mely az első felszálláskor 500

méternyi magasságba emelkedett az embertömeg leirhatatlan lelkesedése mellett. Ez volt az első eset, hogy emberi mű el tudta hagyni e sártekét.

De tulajdonképpen szabad léghajó-utat Pilatre de Rosier tette meg Arlandes gróf társaságában, a Marsmezőről szállva fel Párisban — a Montgolfier léghajó tulajdonképpen ballon captiv volt. Ez a Rosier tökéletesítette a léghajó berendezését első ízben, a kosár és a kötél felszerelését s abbahagyva a léghajóknál addig szokásos meleg levegő felhasználását, kizárólag a hidrogént használta fel. A florenci Gerratti Szerafino szerzetes a léghajót veszi tervül a repülőgéphez s ő az ősapja a kormányozható léghajó ideájának. A léggömbre alkalmazott vitorlák segítségével kísérletezett. Halált is szenvedett kísérletei miatt. Alázuhant a magasból s szörnyet halt. 1785-ben Blanchard léghajós a repülőszárnyak eszméjét összeköti a léghajó gondolatával s a kosár helyett egy kicsiny nyergest s ezen két óriási szárnyat alkalmaz. Ő találta fel a hulló ernyőt is. Kísérletei közben lezuhant s szörnyet halt. Artois gróf malomkerék formájú, lapátos kerékkel szereli fel a léghajót.

Monge, Dupuy Delcourt több léghajó egyesítésével kört formálnak s a gömbökre szárnyat alkalmaznak. Petin 1850-ben csónakjára sorba négy gömböt helyez s a csónakot hajó-vitorlákkal látja el.

1859-ben Enbriot tojásformájú csónakján ismét a lapátos kerékkel kísérletezik. Persze nem sikerült, akárcsak De la Marse kísérlete sem 1866-ban.

Ha valamelyik kísérleténél kedvező szél azt a hitet támasztotta, hogy a gömb a kormányzás által teszi meg a kijelölt utat, akkor évtizedekig mindig ugyanazt utánozta minden uttörője a repülésnek. Pedig Montgolfier óta nem haladtak egy lépést sem. A legújabb kor, a motorok kora hozta meg hosszú idő óta az első változatot s Gifford, Dupuy, Dumont, Renard léghajóinak tényleg némi sikerük mutatkozott — mindaddig, míg szél nem keletkezett.

Ha végig tekintjük e sort, kísérleteiket és eredményeiket, azt látjuk, hogy a Mongolfier-testvérek óta csak a gömb tökéletesítése sikerült, de a repülés szabályozása nem. A repülőgép ma is a mesék országában él s a léggömb a szél, vihar ellenében olyan tehetetlen, akár az infansnő rózsája.

De azért hiába a százados kárbaesett kutatás, a repülés vágya ki nem oldható az emberiségből.

Képeinkhez.

Ünnepnapon. Templomba hívogatnak a harangok érchangjai. Messze elhallatszik a méla kongásuk. Kinn a mezőben lakók is lerándulnak ilyenkor az Istenházába. Felöltöznek ünneplőbe, imádságos könyvvel a kezükben bejönnek a szent buzgólkodásra. Képünkön is egy ilyen buzgólkodó szép leány igyekszik a templomból hazafelé.

Müteremben. A fiatal festő festi a képeket, de közbe esőkre jó gusztusa, megcsókolja a szép látogatóját. Ezt mutatja képünk.

Betűrejtvény.

R dőme $\frac{z\ddot{o}}{ze}$ g.

Megfejtési határidő 1906. június hó 10.
A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
A „Független Ujság“ 10. számában közölt talány megfejtése:

„Ne sirj kislány olyan nagyon,
Nem ütök a betyárt agyon.“

Helyesen fejtették meg: Kuszto Anna, Beke Piroska, Cséplő Róza, Renner Ida, Barabás Józsefné, Péterfy Tamásné, Körner Ferencné, Csönka György, Berán Lajos, Csirmán József, Nagy János, Jakabos Mihály, Béres Lajos, Fodor András, Csekő N. Mihály, Orbók István, Szekeres János, Lőrinc Ferenc.
A sorsszűzénél Csönka György nevét húzták ki elsőnek, kinek egy értékes regényt küldtünk.

Akik a „Független Ujságot“ vasárnap nem kapják meg, egy levelező lapon tudassák a kiadóhivatallal.

Kiss József. Cs. Az osztálysorsjegyek huzásáról tudósítást mindig az elárusító küld a vevőknek. Ha nyer, azt is tudatja, ha nem nyer, akkor az új huzáshoz küldi az új osztálysorsjegyet. **Csirmán József.** A kért számokat elküldöttük, a legjobb sikert várjuk. **Gara Ferenc.** Vigyék orvoshoz, mert az ilyen természetű kinővéseket csakis szakember orvosolhatja. **Vakareszku István.** Minden pusztító rovar elleni eljárásról ingyen ad utbaigazítást a „Kir. rovarügyi állomás“. (Bpest. II. Debrői-ut 15.) Tessék oda fordulni. **Cselkó Antal.** Egy pint = 2 itce. Az új mérték szerint 1:415 liter. Tehát kevesebb másfél liternél. Egy bécsi font = 56 deka. **Varga Mihály.** Mindenestre biztosítsa. Minek tenné kockára egy teljes életet át verejtéssel szerzett holmiját? **Verőfény.** Ez a vers gyöngye a mi lapunkba. **Nagykátai olv. kör.** Kikérjük ügyvédünk tanácsát és lapunk legközelebbi számában határozott feleletet adunk a döntésről.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1906. június 1.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.—1:24 K., vidéki borjúhús 130—140 K., sertéshús 132—1:38 K., szalonna füstölt 160— K. szalonna, olvasztani való 1:16—1:40 K., hárj 1:44— K., sertézsír 1:44—1:50 K. — **Füstölt hús:** (vidéki) kg.-ja 1:00—1:20 K. hazai sonka 1:10—2— K.

Baromfi-félék: ————— K., rántani való csirke 1:60—2:40 K., sütni való csirke 1:80—3— K., kacska, hizott ————— K., lud, hizott 12—18 K., pulyka, hizott ————— K., páronkint. Vágott hizott liba 1:50—1:70— K., vágott hizott kappan, kacska és pulyka 1.—2.80 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). *Buza* 14:70—16:65 K. *Rozsa* 12:60 K-tól — K-ig. *Árp.* 13:60 K-tól 14:80 K-ig, jobb minőségű — K-tól — K-ig. *Zab* 17:26—17:50 K. *Tengeri* 13:30 K. 13:25 **Teavaj:** (centrifugál) 2:10—2:70 K., főzővaj 1:50—1:80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 20—36 fillér.

Tojás: baeszkai 70.—72.— K., erdélyi apróbb áru 69.—70 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt — K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga ————— K. rózsza I.————— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ————— mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti széna 4:20—6:40 fillér, mubar 5:60—6:20 fillér, zsupszalma 3:50—4— fillér, alomszalma 2:60—3— fillér

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

Gazdák figyelmébe!

**A „Gazdák Biztosító Szövetkezete“
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10.**

saját érdekükben figyelmezteti a gazdákat, hogy **jégverés ellen** mielőbb biztosítsák termésüket.

A biztosítás tekintetében mindennemű felvilágosítással és nyomtatványokkal készséggel szolgál: **Az Igazgatóság.**

A szövetkezet az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ s a földművelésügyi kormány támogatásával alakult az 1900. évben. Alakult 1900-ban.

Biztosítéki alap:

Alapítványok, a kormány hozzájárulásával 1.953.240— kor.
Tartalékok 601.243.93 kor.

1901. évi felesleg	90,349— kor.
1902. „	59.782.26 „
1903. „	109,331.73 „
1904. „	72,438.23 „
1905. „	61,730.60 „

Biztosításokat elfogad: tűz- és jégkár ellen, egy-szintén az ember életére különféle módokat szerint. . . .

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részt vesznek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4% díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfelesleg közzételési határozattal tartalékba helyeztetett.

Az 1903. ik évben a jégkár ellen biztosított tagok 4% díjvisszatérítést kaptak.

Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2% díjvisszatérítésben részesültek.

Az 1906. ik évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül is, avagy a helyi képviselők útján.

KÜHNE E.

hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában

Mosonban

elismerett gondos kivitelben készülnek:

Egy- és többvasu aczélekek, rét- és szántóföld-boronák, hengerek. **Mosoni Drill** sorvető-gépek.

Mélyítő és porhanyító eszközök a tavaszi szántás helyettesítésére **Uj amerikai rugósfogas Uj! Burgonyamivelő eszközök. Uj! Francia boronák.**

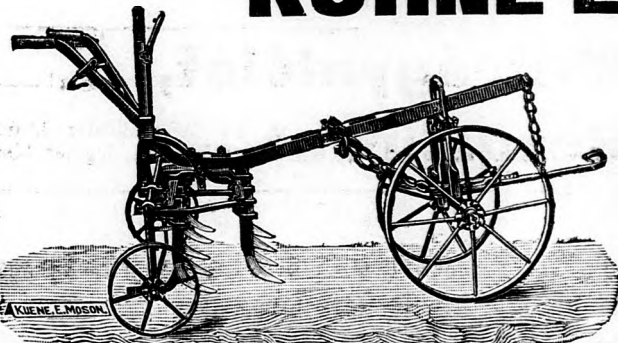
Uj! Burgonyamivelő eszközök. Uj! Francia szőlőművelő eszközök. A vetőmag előkészítésére: **Rosták, Konkolyozók, Centrifugok** stb.

FŐRAKTÁR:

FIÓKRAKTÁR:

Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Temesvár, Gazda-udvar.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legtükéletesebb szerkezettel, a legjutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.

Budapest-Kelenföld
a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek idén első sorozata f. évi július hó 4-én
veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál :

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkográfiai műtőüzem
Budapest, VII., Szentkirályi-u. 18.

KÉSZLET:

mindennemű nyomtatványhoz szükséges

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fémnyomat stb. útján. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografikailag leg-
szabebben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és határozottan kiszállítanak.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét,

Rézgáliczot

szállít a

azonkívül
(98—99%) elismert kítűnő
minőségben legolcsóbban

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.